

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . ! ! . . . ! : 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor., anual
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politice
Apare în fiecare Duminecă.

Editoria și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRĂRII
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ără
12 bani, a treia-osă 10 bani.

Din România.

— Scrisoare. —

București, 17 Febr. v.

Nu v' am mai scris demult. Nu că n' am voit, ci fiindcă n' am putut. Adeca că pentru scris, aş fi putut eu, dar e mai greu a vă scrie ceva apriat despre frământările noastre, cari încă sunt multe și felurite, cum de sigur vor fi destule și pe la D-Voastră, în aceste zile de lupte crâncene.

Mersul războiului european, nu mai începe îndoială, că ne frământă foarte mult. Doar se petrece atât de aproape de noi. Si-apoi aceea una încă e sigur, că după încheierea păcii — care tot va trebui să urmeze odată — se va schimbă tare și harta (mapa) Europei. Prin urmare, avem dreptul și datorința să fim cu ochii în patru, asupra celorce se petrec.

Fiind însă România un stat mai mic, față de țările cari sunt de prezent încăerate în luptă, noi trebuie bine să ne cugetăm ce facem. De aceea azi nimenea nu mai trage la îndoială bună-chibzuială a celorce au decretat (declarat) neutralitatea României, la începutul războiului. A fost un lucru foarte înțelept acesta.

Se naște însă întrebarea, dacă interesele României nu cer totuși, ca să intrăm în luptă. Un răspuns la această întrebare nu se poate da aşa ușor. Astă atârnă dela o seamă de împrejurări. Intre acestea se numără și durata (lungimea) războiului, care într'un fel e suportat din partea unui stat mare și cu totul altcum poate ruina un stat mic. O pildă vie avem în Serbia, care numai cu ajutorul Rusiei — în alimente, munition etc. — se susține.

Aceste și alte momente sunt tot atâtea dovezi, cari trebuie să indemne pe orice stat mic, să se cugete bine și cu sânge rece, înainte de ce s'ar amesteca în aceste lupte atât de sângeroase.

Războiul european, prin intrarea în luptă a noui forțe, s'ar putea întâmpla să fie mai iute curmat. Astă nu e însă absolut sigur. Si nimenea nu poate garanția, că nu se va împlini anul, sau va mai trece mult și după aceea, fără a se fi ajuns la pace.

Pe de altă parte vedem, că în unele dintre statele beligerante se simte o mare lipsă a acelor mărfuri, de care noi, — din mila lui Dumnezeu și în

urma hărniciei noastre — avem destule. Înțeleg cerealele României (grâu, porumb, orz, ovăs, fasole etc.), cari azi sunt atât de căutate.

Din aceste produse noi avem destule, când dă Dumnezeu an bun, cum a fost și cel trecut. Dar nu avem alte mărfuri industriale, pe cari trebuie să le aducem din străinătate. Iar pentru a putea cumpăra de acestea — multe din ele de lipsă și pentru cazul de răsboiu — trebuie să vindem din cerealele, cari ne prisosește. După ce vom fi împrăvit bine cu aceste afaceri, vom trece la altele, pe cari le vom afla cu cale și delipsă.

Iată deci un alt motiv, iărăs de mare însemnatate, care ne-a călăuzit în decursul războiului european. La nici un caz n'ar fi fost bine să fi intrat în răsboiu mai înainte, după ce nici azi nu se poate prevedea sfîrșitul lui; ci mai bine este să face mereu pregătiri pentru o eventuală intrare.

Când și cum se va face aceasta — atârnă dela împrejurări. România are azi atâtă bărbăți luminati, cari se

cugetă la cea mai bună apărare și o crotire a intereselor neamului românesc.

Războiul european a fost urmat de închiderea strămtorilor Bosforului și Dardanelelor, prin ceeace exportul mărfurilor noastre pe mare a fost cu totul impedeat. Întâmplarea a adus însă cu sine, că cerealele noastre sunt foarte bine căutate în Monarhia austro-ungară și în Germania. Am vândut deci acestor state, ceeace ne prisosește, și ceeace trebuia chiar să vindem, pentru a face bani, cu cari să putem cumpăra alte mărfuri. Astă nu însemnează, însă, că vom da afară din țară mai mult decât astăzii noi cu cale. Si aici oamenii nostri de stat sunt conduși de o deosebită prevedere și chibzuială, asupra la ceeace trebuie făcut sau lăsat, azi sau mâine. Să sperăm, că și în viitor se va lucra cu chibzuială, iar atunci numai bine va putea urmă.

De prezent la noi se discută mult asupra bombardării Dardanelelor. Dar despre importanță acestora, din punctul de vedere românesc, într'o altă scrisoare. C.

Situația răsboiului.

Zilele din urmă n'au adus nici o schimbare mai însemnată pe fronturile de luptă. — Fapt este, că în Carpați se dau lupte crâncene în jurul mai multor pasuri, tot asemenea și în partea de către Stanislau-Colomea. Trupele noastre se țin însă cu tărie în luptă, desă Rușii, primind noui întărituri, în zilele trecute au luat din nou ofensiva. Rezultatul luptelor se va cunoaște mai deaproape peste câteva zile.

Pe frontul germano-rus din Polonia de nord (deasupra Varșoviei, către granița Prusiei orientale) s'au continuat luptele începute în timpul din urmă. După cum se știe, generalul Hindenburg a adunat trupe numeroase în Prusia orientală; împrejurarea aceasta a silit pe Ruși să se retragă, din acel ținut; Hindenburg plănuia acum, cu acele trupe, un atac dela nord asupra Varșoviei. — Rușii s'au recules însă și întărit de grabă, astfel că au pornit ei acum ofensiva contra trupelor germane în acea parte. Luptele sunt în curs.

De pe frontul germano-francez vin știri, că pe acel camp de luptă încă încep să mări și întinde luptele, cari de multe ori păreau a fi ajuns pe un punct absolut mort. În legătură cu luptele de pe aici, în ziare se găsesc mereu

știri, că în Franță au venit și vor mai veni atâtea și atâtea trupe engleze și din colonii. Împrejurarea aceasta va sili pe Germani ca ei încă să-și înmulțească trupele de pe acest front, iar în sprijn primăvara ne putem aștepta la lupte cu mult mai mari, ca de prezent, în acele părți.

Un punct, care în zilele din urmă a atras atenția lumii întregi, este de prezent strămoarea Dardanelelor, pe căre flota engleză-franceză o bombardăza de câteva zile bune. Spre acest scop Englezii și Francezii au adunat în Marea-Egeeică atâtea vapoare de războiu (se spune că la 70 cu totul), încât un astfel de bombardament nu cunoaște istoria lumii. Lucrul merge însă greu. Flota nu se poate apropia ușor de forturile turcești, cu atât mai greu pot pătrunde și înaintă în strămoare. Până de prezent abia au putut ruina vr'o două forturi, ceeace i-a costat nimicirea cătorva vapoare din părte Turcilor. E vorba, că Englezii și Francezii vor debaeca trupe și pe uscat contra Turcilor. — Oricum, lumea întreagă se întrebă: Vor izbuti aliații să ia Dardanelele? Însămnătatea faptului crește prin aceea, că cine stăpânește Dardanelele va stăpâni și Constantinopolul.

Iar de cine stăpânește Constantinopolul trebuie să țină seamă și statele balcanice, cum și toate țările europene, cari trimit mărfuri în Azia sau alte părți ale lumii. Iată deci, că lupta navală dela Dardanele va fi desigur hotărtoare pentru ținuta viitoare a mai multor state azi neutrale.

Știri și telegrame sosite în ultimele zile asupra războiului european.

Din telegramele trimise în zilele din urmă dela biroul de presă al prim-ministrului, dăm părțile mai de seamă după cum urmează:

Luptele în nordul Monarhiei.

Budapestă, 25 Februarie. Pe frontul din Galicia și Polonia a fost liniste, afară de o luptă de artillerie și câteva ciocniri mai mici. — Situația (starea) în Carpați e în general neschimbată.

In luptele, cari s-au desfășurat eri în apropierea izvoarilor râului San am ocupat o înălțime făcând prizonieri 5 ofițeri și 198 de soldați dușmani. — Spre nord dela culmile Voloțului dușmanul folosindu-se de furtunile de zăpadă a încercat de mai multe ori ca să ajungă prin atacuri vehemente și îndărjite până la pozițiile ocupate de noi. Am respins însă aceste eșiri, cauzând dușmanului perde grele, luând totodată prizonieri 300 de Ruși. — Spre sud dela Nistru luptele cresc întruna, atât ca proporții (putere), cât și ca vastitate (întindere). General Höfer.

Budapestă, 26 Februarie. In Polonia rusească n'a obvenit (nu s'a întâmplat) nici o schimbare. Pe frontul din Galicia de vest un detașament de al nostru a răpit prin eșirile sale spre ost dela Grybow mai multe puncte de sprijin rușești, făcând prizonieri 560 de soldați dușmani și cuprinzând 6 mitraliere. — In Carpați iar a început să ningă tare, fapt, care are înrurișă asupra mișcărilor militare de aici. Situația generală a rămas neschimbată. — In luptele, cari se desfășură spre sud dela Nistru ofensiva trupelor noastre înaintează. In luptele din 21 și 22 Februarie am făcut prizonieri 10 ofițeri și 3338 de soldați. — In Bucovina situația e neschimbată. — General Höfer.

Budapestă, 27 Februarie. In luptele din spre ost dela Przedborz, — în Polonia rusească — a avut loc un violent atac de artillerie. Pe celealte părți ale frontului, spre nord dela Vistula și în Galicia de vest a fost în cea mai mare parte liniste. — Am zădănicit atacurile pe cari Rușii le-au îndreptat în contra pozițiilor noastre din Carpați, pe valea Mlavei, precum și spre nord dela Voloț. — In luptele din Galicia de sudost am făcut prizonieri cu ocazia ocupării unei înălțimi 1240 de soldați ruși. General Höfer.

Budapestă, 28 Februarie. Pe fronturile din Polonia și Galicia decurge o luptă mai vie de artillerie. In Carpați situația generală a rămas neschimbată. In ținutul dintre Tucholka și Wyskow s'a desfășurat lupte violente. Aici am respins după o luptă îndărjătă, aproape piept la piept, atacurile, pe cari Rușii le au îndreptat din nou asupra opozițiilor noastre din valea Opor; am cauzat dușmanului pierderi grele. Regimentul de vântari finlandezi nr. 9, care ne-a atacat, a lăsat pe câmpul de luptă 300 de morți și cel puțin încățăția răniți. Pe 730 din oamenii acestui regiment i-am făcut prizonieri. Luptele, cari se dau în în Galicia de sud-est cu mare îndărjire, continuă și acum.

General Höfer.

Budapestă, 1 Martie. In Polonia și în Galicia de vest n'a obvenit vre-un eveniment mai important; s'a desfășurat numai lupte de artilerie. — Pe frontul din Carpați s'a dat lupte în partea orașului Wyskow și spre sud dela Nistru. Situația nu s'a schimbat în zilele din urmă. — General Höfer.

Budapestă, 2 Martie. In urma unor lupte succese am ocupat pe partea vestică a frontului din Carpați mai multe poziții rușești impins prea înainte. Am făcut prizonieri 19 ofițeri și 2000 de soldați dușmani, cuprinzând și cu acest prilej mult material de războiu. — Pe teritorul care zace spre sud dela râul Nistru (Dnistro), primind Rușii întărituri decurg lupte înverșunate. Am zădănicit toate atacurile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra pozițiilor noastre; i-am cauzat dușmanului perde grele.

In Polonia și în Galicia s'a desfășurat și eri numai lupte de artilerie. — General Höfer.

Budapestă, 3 Martie. Pe partea vestică a frontului din Carpați am respins o mulțime de contra-atacuri rușești și ne-am susținut pozițiile și înălțimile luate de trupele noastre în luptele de mai înainte. Spre sud dela Nistru luptele țin încă. Si eri am respins sângeros atacurile dușmanului și ne-am susținut teritorul ocupat cu toate, că dușmanul a fost covârșitor la număr. In Polonia și în Galicia de vest au fost numai lupte de artilerie. — In Bucovina e liniste. — Pe câmpul de operații dela sud (cu Sârbii) situația a rămas neschimbată.

General Höfer.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Din partea marelui cartier general german s'a dat în zilele din urmă următoarele comunicate oficiale, pe cari le dăm aşa după cum s'a trimis din Budapestă dela biroul de presă al prim-ministrului:

Berlin, 27 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: In Champagne Francezii au atacat eri și azi din nou și cu mari puteri. Lupta decurge încă în unele locuri, de altădată am respins această ofensivă. Spre nord dela Verdun am atacat o parte din pozițiile franceze; lupta decurge încă. Pe celealte fronturi n'a obvenit nimic de semnalat.

Pe câmpul de operații dela ost: Spre nordvest dela Grodno, spre vest dela Lomza și spre sud dela Frassnits au pășit noi puteri rușești, cari au început ofensiva. In partea dela Skoda, spre sud dela Kolno am pris 1100 de Ruși. De pe țărmul stâng al Vistulei n'avem nimic de semnalat.

Berlin, 28 Februarie. Pe câmpul de operații dela vest: In Champagne dușmanul și-a continuat și eri eșirile; le-am respins însă atacurile pretutindeni. Spre sud dela Malamont și spre nord dela Verdun am ocupat mai multe poziții dușmane așezate în rând una după alta. Contra-atacurile slabe ale Francezilor le-am zădănicit. Am făcut prizonieri 6 ofițeri și 250 de soldați și am cuprins 4 mitraliere și o puitore de mine. In partea de vest a Vosgiilor i-am scos pe Francezi din pozițiile lor dela Blamont-Bionville. — Ofensiva noastră a înaintat până la linia Verdinal-Bremenit și continuând până la linia din estul localităților Bodouviller și Celles. Prin aceasta l'am respins pe dușman cu șase kilometri pe un front de 20 kilometri. Incercările dușmanului de a-și reocupa teritoriul percut n'a avut rezultatul dorit. Deasemenea am respins și eșirile, pe cari dușmanul le-a îndreptat în contra noastră în munții Vosgi mici.

Pe câmpul de operații dela ost: Spre nordvest dela Grodno au înaintat eri în contra noastră noui forțe rușești. Contra-atacurile noastre însă i-a silit să se retragă în pozițiile lor dinaintea cetății. Au rămas în mâinile noastre 1800 de Ruși. Spre nordvest dela Ostrolenca, în regiunea Amulew am respins un atac dușman. — Trupele noastre s'a retras spre nord și spre vest dela oraș, din calea trupelor covârșitoare rușești, cari înaintau dinspre sud și est spre Prassnits. Dinspre sud dela Vistula n'avem nimic de semnalat. General Höfer.

Berlin, 1 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: La Vervior spre nord dela Mile focul nostru a silit un aeroplân englez, ca să aterizeze (să se dea jos). Pe o parte a frontului nostru Francezii iar folosesc — după cum au făcut aceasta și acum câteva luni — gloanțe, cari când explodează produc gazuri rău mirositoare și omorâtoare. Nu ne-au cauzat însă prin aceasta nici o pagubă. — După o luptă violentă am respins eșirile, pe cari cel puțin două corpuri de armătă le-a întreprins în contra pozițiilor noastre din Champagne. — In Argoni am capturat (cuprins) două puite de mine. Intre Jencoup și marginea vestică a pădurilor argonice am zădănicit mai multe incercări de-a Francezilor de-a ne sparge rândurile; aici am cauzat dușmanului perde grele. Pozițiile pe cari le-am ocupat spre est dela Vardenviller le-am ținut și eri eu toate incercările dușmanului de a ni le reocupa.

Pe câmpul de operații dela ost: Am respins toate atacurile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre nord dela Lomza și spre nordvest dela Ostrolenka. De altădată am respins eșirile de-aici n'avem nimic de semnalat.

Berlin, 2 Martie. Pe câmpul de operații dela vest: In Champagne am respins pe lângă mari perde din partea dușmanului, atacurile, pe cari Francezii le-au repetat din nou, cu mari forțe contra noastră și cari în cea mai mare parte au fost zdrobite de focul nostru. In luptele piept la piept, cari s'a desvoltat pe unele puncte, noi am rămas învingători pretutindeni; ne susținem cu tărie pozițiile. — In pădurile argonice am ocupat mai multe tranșee, am făcut prizonieri 80 soldați dușmani și am cuprins 5 puite de mine. Am respins prin izbiri săngroase atacurile franceze îndreptate în contra localității Vauquois. Avantajele, pe cari ni le-am ajuns în munții Vosgi zilele trecute, le-am susținut cu toate contra-atacurile vehemente ale dușmanului. Atacurile, pe cari Francezii le-au îndreptat în contra noastră spre nord-est dela Celles au fost pentru ei pline de perde.

Pe câmpul de operații dela ost: Toate eșirile, pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre sud și spre sudost de pădurile dela Augustow, au rămas fără succes. — Am respins atacurile pe cari Rușii le-au îndreptat în contra noastră spre nord-est dela Lomza și spre sud dela Plock.

Răsboiul Turcilor.

Asupra luptelor, ce se dă pentru ocuparea strâmtorii Dardanelelor, cartierul turcesc a dat cu ziua de 2 Martie n. următorul comunicat oficial:

Constantinopol, 2 Martie. Flota dușmană a slobozit un foc mai slab în contra forturilor dela Sedd-il-Bahr. Incercările dușmanului, de a debarca trupe de recunoaștere au fost zădănicite de focul nostru. In fine 5 vase panțerate (vapoare mari de războiu) dușmane, cari au slobozit focul în contra noilor baterii de-a noastre, fiind nimerite de două lovitură de-a acestor baterii, s'a retras.

Ce cere și ce făgăduiește Rusia României.

Că România e trasă și într-o parte și în celaltă, de statele beligerante, — e ușor de înțeles. Dar e mai greu să află, că ce făgădueli face României cunțare sau cutare stat. În privința aceasta puțin se știe în lumea mare; poate că și bărbați aproape de guvernul de colo sau dincolo, dacă știu și pot socoti mersul lucrurilor. Ceialalți — lumea mare — trebuie să se mulțumească cu vorbe și sfonuri ce se aud, dar cari, de multe ori încă cuprind un adevăr oarecare. Mai sunt apoi și planuri aruncate anume în foi, pentru a se vedea, că ce zic cei interesați la auzul lor; pe când gândul adevărat este cu totul altul. Așa se poartă politica diplomatică, n'ai ce-i face. Se tot vorbește împrejur, se tot caută în dreapta și în stânga, dar totul nu se spune nici odată, până la urmă.

*

In fața unor curioase destăinuiri asupra României, — ne aduce acum foaia turcească scrisă nemțește „Osmanischer Lloyd“. Aceste destăinuiri au fost publicate mai întâi de foaia germană „Berliner Tageblatt“, care zice că ministrul Rusiei la București Poklevski-Kozell a plecat nu de mult la Petersburg, ca să primească dela ministrul de externe al Rusiei Sasonow noui în-drumări. Acum reiese, că această călătorie s'a făcut dupăce ultima încercare a ambasadorului, de a câștiga România pe seama Rusiei, n'a avut izbândă. Ziarul „Osmanischer Lloyd“ povestește următoarele amănunte despre cele mai din urmă făgădueli rusești făcute guvernului român:

„Ministrul Rusiei a încercat mai întâi să facă presiune (să câștige) asupra guvernului român cu chestia Strâmtorilor (Bosforul și Dardanelele) garantind ocrotirea intereselor României în Marea Neagră. Ambasadorul a mai promis recunoașterea pentru toate timpurile a tratatului de pace dela București asigurând România, că o va apăra în contra oricărui atac bulgar, care ar fi la reocuparea Dobrogei.

„In schimbul acestor promisiuni (făgădueli) Rusia a cerut, ca armata României să intre îndată în Ardeal, fiind sprijinită în această pornire de o armată de 150.000 soldați ruși. Întrând armata română în Ardeal, i-se asigură României încorporarea (alipirea) Ardealului.

„Ca să se mulțumească și dorințele Românilor față de Basarabia, guvernul rusesc a declarat prin graful ambasadorului (ministrului) său, că va da locuitorilor români din Basarabia libertăți întinse. Rusia a mai cerut României, ca să pună capăt tratativelor (con-sfătuirilor) cu Italia și să nu mai trateze nici cu Bulgaria. În fine guvernul rusesc consideră de ceva de sine înțeles, că orice transport de bucate și de faină în Austro-Ungaria și Germania să se opreasca.

„Promisiunile aceste ademenitoare ale Rusiei au fost însă respinse de guvernul român.

„Sasanow a mai cerut de altfel, ca România să deschidă porturile ei dinăuntru pentru văsele (vapoarele) rusești și să se învoiască la așezarea unei stațiuni navale (formă de port) la gura Dunării, mai departe ca flotila românească și cu deosebire vasul „Regina Elisabeta“ să se atâzeze escadrei rusești (alipească vapoarelor rusești) din Marea neagră.“

— Aceea este o altă parte a acordului care să fie încheiată în următoarele zile. În ceea ce privește portul, se vor discuta și detalii precum adăugarea unei stațiuni navale la gura Dunării, unde se va construi un port de dimensiuni mari, care să poată suporta vapoarele rusești și să fie închis în sezonul rece. În ceea ce privește vapoarele rusești, se vor discuta condițiile de închiriere a acestora și de achiziție a unei stațiuni navale la gura Dunării.

Stiri diferite.

— Printr-o ordinarțune deosebită ministrul ungur de agricultură Ghiláry amenință cu pedepsă aspră pe agenții (samsarii), cari cumpără dela populația de pe sate cereale și vite cu prețuri mici, iar ei fac speculă și le vând cu prețuri scumpe.

— În 23 Februarie n. peste Segedin a dat o grindină de mărimă boanelor de mazăre.

— Austriaci (îndeosebi marile zări din Viena) scriu cu mulțumire față de Ungaria, care din prisosul său de alimente (de-ale mâncării) dă și Austriei, prin ceeace se împiedecă planul dușmanilor, cari cugetă, că ar putea înfrângere monarhia austro-ungară prin foamete.

— Cu considerare la răboiu și la temere, că pe vară s'ar putea naște oare-cari boale, în Austria se discută (vorbește) despre închiderea școalelor în luna lui Maiu. Până acum nu s'a luat însă nici o hotărire sigură.

— La noi în Ungaria e vorba să se încheie anul școlar în luna lui Aprilie, ca astfel copiii să poată fi de ajutor la lucrul câmpului.

— Studenții japonezi dela școalele din străinătate au fost chemați acasă, bagașează în Japonia se planuiește mobilizare generală.

— Foaia germană „Frankfurter Zeitung“ a publicat o statistică a prizonierilor de răboiu, socotind că în Germania și Austro-Ungaria se află la elaltă 1 milion și 43 de mii prizonieri. Dintre aceștia sunt: 692 mii Ruși, 237 mii Francezi, 37 mii Belgieni, 19 mii Englezi și 50 mii Sârbi.

— Foaia franceză din Paris „Le Journal“ aduce știrea, că ministrul de interne al Belgiei (aflător acum în orașul francez Havre) ar fi declarat, că dintre Belgieni 200 de mii sunt refugiați în Franța, 300 de mii în Holanda și 750 de mii în Anglia. În timpul din urmă mulți Belgienii s'au reîntors acasă. Întreagă populația Belgiei e cam de 7 milioane.

— Al doilea împrumut german de răboiu e în curgere. Subscrerile s-au început în 27 Februarie și se vor încheia la 19 Martie n. e. Semnările se fac nelimitate (adecă orice German poate subscrive cât vrea). — Primul împrumut de răboiu al Germaniei încă s'a făcut înainte de al Monarhiei, prin urmare ne putem aștepta, că în curând va urma și la noi al doilea împrumut.

— După cum se știe, guvernul a opus foiosirea orzului la facerea berii, cu începere din 19 Februarie. Asta va avea de urmare urcarea prețului berii. Orzul, ce se mai află în țară, va fi mestecat cu grâu la producerea făinei.

— Ministrul ungar de hovizei a fost împuñicit din partea guvernului, să cheme la serviciul medical în spitalele militare de observații pe orice medic, care n'a trecut de 50 ani și e înă în stare de muncă.

— Guvernul rusesc încă dela începutul răboiului a luat o seamă de măsuri contra consumării beuturilor spirituoase. Acum nu de mult a dat un nou ordin, prin care hotărăște, că cărcimile, restaurantele și cafenelele din apropierea casarmelor, școalelor și bisericilor să fie închise. Asta pentru a împedeca în prima linie pe soldați să mai bea rachiu.

— Statele-Unite au început pregătiri pentru întărirea flotei americane din apele oceanului pacific (adecă din apropierea coastelor Chinei). Asta se face desigur în vederea vr'unui conflict, ce s'ar putea naște între Japonia și China, în care caz America nu poate sta nepăsătoare,

fiindcă ea încă are interes în China. De aceea, America nu vrea că lase pe Japonia să facă ce vrea în China, care, neavând armată cum se cade, n'ar putea să se impotrivească cu izbândă contra Japoniei.

— Guvernul rusesc a oprit exportul beuturilor alcoolice (vin, bere, rachiu, etc.) în străinătate, afară de ceeace s'ar trimite în țările prietene sau aliate cu Rusia.

— Pe baza unei rînduieri a ministrului ungar de interne, în orașele cu peste 10 mii de locuitori, băieții trecuți de 14 ani pot căpăta dreptul (dela poliție) să vândă gazete pe stradă.

— Ministrul ungar de interne a dat un ordin, prin care îndeamnă comunele să se îngrijească la timp de o anumită cantitate de ghiață. Astă cu considerare la împrejurarea, că în anul acesta lipsa de ghiață va fi poate mai mare ca în alți ani, îndeosebi pentru trebuințele medicilor (în urma diferiților răniți etc.)

— Flota de răsboiu engleză și franceză care bombardarea mereu Dardanelele, are lipsă de un razim oare-care în largul Mării Egeeice. După cum se vede, Grecia i-ar fi dat o insulă din Marea Egeică, ca să aibă unde să se aşeze (să le fie de bază, de unde pornesc și se întorc) în decursul operațiunilor contra Dardanelelor.

— Comanda supremă a armatei noastre face cunoscut, că Rușii de multe ori se îmbracă femeiște, ca astfel să însere pe soldații nostri din Carpați. De aceea se dă de știre, că orice soldat rus, aflat imbrăcat ca femeie, va fi momentan impuscat.

— Din prilejul recupării Bucovinei de trupele austro-ungare, șeful guvernului din Bucovina, contele Meran a adresat primului-ministru român Ionel Brătianu o telegramă, prin care îi mulțumește călduros pentru primirea bună șiumană (miloasă) făcută locuitorilor din Bucovina, cari din cauza năvălirii Rușilor, au fost săliți să fugă în România.

— În camera (dieta) din Statele Unite s'a desbatut în zilele trecute proiectul (planul) de lege pentru rînduirea străinilor, cari merg la America. Planul de lege era făcut de așa, că ceice nu știau carte să fie opriți a se da jos pe pământul Statelor Unite. Dar camera a respins aceasta, cu o majoritate de 5 voturi. Analfabetii (ceice nu știau carte) vor putea deci merge și în viitor la America.

— După cum vestesc unele ziare din Roma, generalisimul francez Joffre a mai destituit (dat jos din funcție) 19 generali, dintre cari 6 generali de divizie. (Se susține, că Joffre ar fi tare strict, lucru ce se poate poata, altcum nu s'ar audii cazuri ca cel de sus).

— În Rusia, după cum scrie foaia »Novoje Vremja«, în timpul din urmă încă au fost scoși la penzie 26 generali, dintre cari 12 sunt comandanți de divizie.

— Ministrul Rusiei la București Poklevski, s'a reînstorz zilele trecute în România, de unde plecase mai nainte la Petersburg în afaceri.

— În Grecia au fost zilele trecute mari inundații de ape. Fe multe locuri s'au prăbușit casele. Să au perdit viață mai multe persoane.

— În Macedonia (în vecinătatea Greciei) ninge de mai multe zile fără intrerupere. Prin unele părți zăpada a ajuns la o înălțime de un metru și jumătate.

— Din Genf se anunță, că Francezii sunt în aşteptarea unei mari lupte în nordul Franței (de către Belgia și Germania). Din prevedere au evacuat (golit) toate spitalele militare, transportând răniți în Franța de sud.

— De pe la sfîrșitul lui Ianuarie în porturile franceze debarcă (se dau jos) mereu trupe

engleze, cari în timpul din urmă au luat o tot mai mare întindere. De aceea în porturi au fost luate stricte măsuri de prevedere. Timp de câteva ciasuri pe zi găriile, prin cari trec trupele, sunt inchise pentru public.

Știri din România.

— Comisia finanțieră română, însărcinată să se ducă la Paris, la Londra și în America, ca să facă unele cumpărături de materiale, a soseț acum acasă. Această comisie se compune din G. Danielopol, director la Banca Națională a României și Aristide Blank. Ei s'au întors la București îndată ce au izbutit să desfacă pe piața Londrei mai multe bonuri destinate pentru plată cuponului rentei române și achitarea (plătirea) altor cumpărături.

— În România încă sunt unele ținuturi muntoase, pe unde nu se află așa multe bucate. Iar acum, în urma marei căutări a bucatelor române pentru a fi trimise în străinătate, prețul lor s'a urcat, prin ceeace locuitorii din ținuturile muntoase încă s'ar putea întâmpla, că trebuie să le cumpere cu mult mai scumpe, ca în alți ani. — De aceea ministerul de interne, în înțelegere cu Casa centrală a băncilor populare, — pentru a înlesni procurarea de cucuruz în localitățile de munte, unde lipsa lui este mai semnificativă, — a hotărât ca băncile populare să întocmească o listă, în care să se cuprindă numele locuitorilor aflată în lipsă și cât cucuruzul trebuie să păne la noua recoltă, precum și cât trebuie pentru două luni. Listele astfel întocmite se vor înainta de dreptul Casei centrale a Băncilor populare, de unde apoi se va face împărțirea. Astfel sătenii vor putea să-și procure după aceea dela magazinele băncilor cucuruzul de lipsă pe un preț cîndit. Prin aceasta se întărește împedecarea abuzurilor cu ursarea prețului cucuruzului pentru săteni.

— Bătrânul și cunoscutul politician român (un fost bun prieten al răposatului rege Carol), Petre Carp, se află bolnav de câteva zile.

— În săptămâna trecută a nins în mai multe părți ale României. Pe ziua de 15 Februarie v., institutul meteorologic (care urmărește schimbarea vremii din toată România) a dat următoarea știre: Lapovița sau ninsoarea a inceput în toată țara, însă timpul a fost tot închis, rece și crivățul a bătut binișor.

— În zilele acestea guvernul român va desbata regulamentul pentru fixarea prețurilor la articolele de prima necesitate (mai cu seamă cele de lipsă pentru mâncare). Regulamentul se va pune apoi în practică la timpul necesar.

— Guvernul român a ajuns la înțelegere cu cel bulgar în ce privește transitul (trecerea) mărfurilor pentru Bulgaria prin România și transitul mărfurilor destinate României prin Bulgaria.

— Bulgaria va putea primi astfel mărfurile din Germania, Elveția și Austro-Ungaria, iar România va putea primi mărfurile ce-i vin din alte țări pe linia Salonic sau Dedeagaci. E vorba, după cît se știe, de trecerea a 35 vagoane cu mărfuri la zi, prin România pentru Bulgaria, și tot atâtăea prin Bulgaria pentru România. Se susține însă, că sunt permise numai mărfuri pentru trebuințele populației, iar nu și articli de războiu.

— În zilele trecute generalul francez Pau, în trecerea lui spre Rusia, s'a oprit și la București, unde mai mulți politicieni români și populația orașului i-au făcut o călduroasă primire. În onoarea lui s'a anajat un banchet, la care au luat parte reprezentanți din toate partidele. Înainte de plecare generalul Pau a fost primit în audiенță de regelui Ferdinand.

**Câteva persoane
dintre cari poartă luptele și
politica răsboiului actual.**

— Vezi chipurile la pagina 5. —

In numărul trecut am dat mai multe fotografii ale conduceților armelor, cari se războiesc. Continuăm în acest număr cu alte câteva fotografii.

Cel dințău de deasupra la stânga, e generalul Auffenberg, care încă la începutul războiului a condus mai multe lupte contra Rușilor în Galicia. Numele lui e binecunoscut în sinul armatei; în anii trecuți a fost și ministru de războiu al monarhiei.

Alătura de Auffenberg se află generalul Dankl, un nume care la câteva săptămâni după declararea războiului, umbra din gură în gură. Generalul Dankl a purtat atunci mai multe lupte contra năvălirii rusești, îndeosebi la Krasnik, unde a avut loc mari atacuri între armata noastră și cea rusească.

Sub generalul Auffenberg se află generalul rus Rennenkampf. După nume se pare a fi de origine neamț. Dar trebuie se fie rus, altcum nu i-s'ar fi încredințat tocmai rolul de a conduce armata rusească contra celei germane. Se spune însă, că s'ar fi purtat slab. Când armata germană a cuprins orașul Lodz din Polonia rusească, se zice, că Rennenkampf ar fi fost de vină, fiindcă a întârziat cu două zile execuțarea unor planuri de întărire a Rușilor, și de încunjurare a armatei germane. Urmarea a fost, că Germanii au câștigat luptă, iar Rennenkampf a tras scurtă. Ca pedeapsă ar fi fost schimbat pe frontul de luptă contra Turciei.

Lângă Renenkampf se află ministrul de externe al Rusiei Sasonow. Acesta conduce politica din afară a Rusiei încă de dinaintea războiului; el a pus la cale atâtăea planuri ascunse, cum să răpună cutre stat sau să umilească pe celalalt.

Jos la stângă e chipul lui Enver-Paşa, ministrul de războiu al Turciei și conducețul armatei luptătoare contra Rușilor. Enver-Paşa s'a distins în războiul balcanic, când a fost recunoscut ca om energetic și cu pricopere. El are școală germană, unde a petrecut mai mulți ani. Acum de curând împăratul Germaniei i-a dăruit crucea de fer.

Alătura de Enver-Paşa se află regele Petru al Serbiei. Sub obâlduirea acestuia s'a început din greu propaganda sărbească, care a fost totdeauna sprijinită de Rusia. În preajma războiului regele Petru a încredințat conducerea țării fiului său Alexandru, sub cuvânt că fiind bătrân și bolnavios, trebuie să-și caute de sănătate.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 4 Martie n.

Asentările glotășilor din clasa B, în etate de 37—42 ani. După cum să vedește din mai multe părți ale țării, toți acei bărbați, cari sunt născuți în anii 1873, 1874, 1875, 1876 și 1877 (dar n'au fost soldați, ori au fost supra-arbitrați) vor fi chemați la o nouă asentare, care va avea loc în de-cîrsul lunei Aprilie. Conscrieriile s'au început deja prin multe locuri, în zilele acestea.

Înșilțarea de bunăvoie a cucuruzului de vânzare s' amânat de pe 1 Martie n. — după cum am scris în numărul trecut — până la 15 Martie n. Astă din cauza, că, în urma

comunicației neregulată, ordinațiunea ministerială a sosit în multe părți târziu, astfel că oamenii n-au putut până la 1 Martie să înștiințeze la primărie cuceruzul cel au de prisos și l pot vinde. În urma acestei împrejurări, ministru de agricultură în zilele din urmă ale lunii Februarie a dat o nouă ordinațiune telegrafică, prin care a prelungit terminul de înștiințare a cuceruzului de prisos până la 15 Martie n. (Vezi la alt loc al foli și cele publicate de comitetul „Reuniunii agricole sibiene“).

Amestecarea făinei de grâu cu cea de cuceruz încă s'a amânat. Guvernul ordonase, că pentru erătarea făinei de grâu și de secără, toate întreprinderile care se ocupă cu facerea panei și

Asentarea gloașilor în Sibiu. Pe baza înștiințării vice-comitelui Sibiului Nr. 1450/1915, se publică că asentarea gloașilor născuți în anul 1896, 1895, și 1891, din cercul Sibiului-oraș se va ține în 18, 19 și 20 Martie a. c., în sala cea mare de ședințe a casei orășenești din Sibiu, strada Măcelarilor (Fleischergasse) Nr. 2. — Totodată se va mai ține asentarea pentru acei gloași care sunt născuți în anul 1894—1892, 1890—1878, care până acumă din oare ce cauză n'au fost abțiri și presentatori. — Asentarea se începe totdeauna la $7\frac{1}{2}$ ore înainte de ameazi.

Cei deobligați la gloate se vor prezenta după clasa de etate, în mod alfabetic, și anume

misiunei de asentare, trebuie să documenteze aceasta prin trimitera unui atestat medical, cel mai târziu până în 17 Martie a. c., la seșia militară a magistratului orășenesc. — Fiecare deobligat la gloate, are să se prezinta la asentare cu corpul spălat și cu vestimente curate. Cei care nu se prezintă la asentare și nici nu se scuzează, vor fi aduși cu forță brachială și pedepsiți aspru. Sibiul, în 1 Martie 1915. *Magistratul orășenesc.*

Soldați morți în Sibiu. În zilele din urmă au răposat în spitalul garnizoanei din Sibiu următorii: Honvedul *Vasile Lascu* dela regimentul 23; s'a născut în Brănișca, comitatul Hunedoarei; a fost înmormântat în 26 Februarie după ritul bisericei gr.-or. — Caporalul gloaș *Iosif Bulaocsik* dela regimentul 31; s'a născut în Iza; a fost înmormântat în 28 Februarie după ritul rom.-cat. — Honvedul tunar *Mihail Sterz* dela reg. 8 de tunuri honvezi; s'a născut în Jimbolea, comitatul Torontal; a fost înmormântat în 3 Martie după ritul bisericei romano-catolice. — Recruitul gloaș *Ludovic Borsos* dela magazinul militar de aprovizionare în Sibiu; s'a născut în Ciachi-Gârbou, comitatul Solnodobâca; a fost înmormântat în 3 Martie, după ritul bisericei evangeliice-reformate. — Infanteristul *Mihail Kudlas* dela regimentul 15; s'a născut în Bereksalu; a fost înmormântat în 4 Martie, după ritul bisericei romano-catolice. — Recruitul gloaș *George Vaidean* dela regimentul de honvezi Nr. 23; s'a născut în Acmar, comitatul Alba-inferioară; a fost înmormântat în 5 Martie, după ritul bisericei greco-orientale. — Infanteristul *Anton Cornatovitsch* dela regimentul 77; s'a născut în Borynia (Galiția); a fost înmormântat în 5 Martie, după ritul bisericei romano-catolice.

Tîrgul de vite din Mărța mare în Bistrița. Asupra acestui tîrg — care s'a ținut în 16 Februarie n. — foaia *Bistrizer Zeitung* scrie următoarele: „Prețul vitelor a fost aşa de ureat, ca niciodată. Cea mai scumpă păreche de boi ungurești s'a plătit cu 1740 coroane. Boi de mijloc din soiul acesta, dar foarte puțin cărnoși, au costat 1200—1400 coroane. O vacă fără vițel s'a vândut cu 700 coroane. Vacile de mijloc cu vițel sugător au costat 450—550 de coroane, părechea de junci 450—500 coroane. Un miel alb încă era purtat în aceeași zi încoace și încolo spre vânzare, dar proprietarul cerea pe el — 15 coroane. Cine îl va fi dat? În târgul de bucate încă s'a văzut mulți oameni, dar aproape toți voiau să cumpere; o măsură (ferdelă) de cuceruz sau grâu n'am văzut, decât mulți simburi de bostan și mere, precum și ceva cartofi (crumpene), care s'au trecut iute cu 2 coroane până la 2 coroane 40 bani. Dar din toate acestea omul nu poate trăi. Ne trebuie cereale în oraș; lipsă lor în tîrg e una dintre cele mai mari neajunsuri!“

— Astfel scrie foaia săsească din Bistrița asupra stărilor de acolo. Din parte-ne o mai putem completa întrată, că aceeași lipsă de bucate se simte și pe piața Sibiului, de atâtea săptămâni de zile. Așteptăm însă, că se vor lua măsuri de îndreptare!

Daruri în oauă pentru soldații nostri bolnavi. În spitalele din Sibiu să găsește un număr mare de soldați români răniți, cari, în urma morbului greu, slăbiți în puteri, au mare lipsă de mâncări (alimente) întăritoare, între cari să numără hrana cu oauă. De aceea, să face prin aceasta apel la inimile simțitoare din satele noastre și îndeosebi cătră preotesci, învățători, notărăștele, primărescile și celelalte femei frante, să binevoiască a adună dela aceia, cărora le stă în putință, oauă că mai multe pe seama soldaților nostri bolnavi. Oauăle adunate să se predea pe lângă consemnarea

Câteva persoane dintre care conduc luptele și politica răsboiului actual.

— Vezi descrierea la pagina 4. —

Generalul Aufenberg

Generalul Dankl

Generalul von Rennenkampf

Sazonov

Enver Pasa

Petru, Regele Sebiei

alte mărfuri de aluat, cu începere dela 1 Martie n. au să folosească 50 de procente (adecă pe jumătate) făină de cuceruz. De pildă morile să nu macine decât o astfel de amestecatură, iar în oraș să nu se primească la cupoarele de copt pâne, decât astfel de aluat amestecat. Dar fiindcă de prezent nu se află peste tot locul la indemnă destulă făină de cuceruz, guvernul a ridicat această ordinațiune. Totodată se vedește, că ea va fi pusă în aplicare îndată ce se va afla în vânzare destulă făină de cuceruz. Asupra împrejurării, că ordinațiunea aceasta se va întinde peste toată țara, sau numai în unele părți, — asta o va hotărî guvernul la timpul său.

în 18 Martie a. c. cei născuți în anul 1896 al căror nume se începe cu litera A până inclusiv R; în 19 Martie a. c. cei născuți în 1896, al căror nume se începe cu S până la Z; și cei născuți în anul 1895, dela litera A până inclusiv L; în 20 Martie a. c. cei născuți în anul 1895 dela litera M până la Z și cei născuți în anul 1891. — Acei deobligați la gloate, care sunt candidați la statul preoțesc, ori unei confesiuni recunoscută de lege, sau care pe baza tutiilor lor în sensul legii de apărare §. 21 își pot rezerva dreptul de voluntari, au să dovedi aceasta la asentare cu documente corespunzătoare. Acei deobligați la gloate, care din cauza morbului, sunt împedeați să se prezinta înaintea co-

doamnei Valeria Dr. Beu (Sibiu, Piața mare Nr. 36). Despre oauăle dăruite să va da socoteală publică.

Ce simțesc aviatorii în timpul sborului? Oamenii-pasageri povestesc în diferite forme ce simțesc în timpul sborului lor în aeroplane. Ei spun, că la 1500 metri, o durere de cap le cercuște tâmpalele, vâjuiturile de urechi și supără, dar n'au amețeli. Dela 1800 metri în sus, încordarea nervilor se mărește, pulsul e mai repede, găfăiala plămânilor crește, frigul se simte mai tare, turburările de auz se măresc și ele. Dar când aviatorul coboară, din cauza iuțelii căderii în sbor oblu, neliniștea este și mai puternică. Fața i-se roșește, ochii îl uștuă, nările sunt umede. Icoana morții i-se înfățișează atunci în sufletul său, și o aplăcare la somn se arată din ce în ce mai cu putere. Un Tânăr aviator, care se lăsase să fie cuprins de somn la scoborire, a fost găsit dormind pe câmp în aeroplanel său. Nu i-a fost cu puțință să-și aducă aminte cum se lăsase pe pământ.

Tăria armelor.

Calitatea și uzura tunurilor și armelor. — **Costul unei lovitură de obuz.** — Cât durează o pușcă și cât durează un tun.

In vălmășeala grozavă de forțe militare, cehiunea armamentului (grijă de arme) este una dintre cele mai însemnante pentru asigurarea izbândei. Războiul de astăzi este război de uzură (slăbirea puterii).

Uzură (slăbire) economică, uzură de forțe omenești, uzură sufletească. Dar dacă toate mijloacele de luptă se uzează (slăbesc), se uzează și armele: tunurile, mitralierele, puștile. Materialul de război este și el un mijloc, pe care se poate sprijini victoria (izbânda, învingerea). Cine nu știe, că uriașele guri de foc germane de 42 de centimetri (tunurile cele mari), — cari au înspăimântat zidurile cetăților moderne, după un răstimp de activitate destruktivă (o folosință orărecare), au fost sălile să amuțească pentru că s'au deteriorat (n'au mai funcționat aşa bine). După un număr de lovitură fiecare obuzier sau tun cu tragere repede este scos din luptă, deoarece refuză (nu mai vrea) să-și îndeplinească mai departe misiunea funestă (chemarea lui).

De aceea un gând militar ce preocupă foarte mult comandanțele tuturor armatelor este de a obține (de-a avea) un material de război cât mai rezistent (durabil).

In această privință, se află în „Revue hebdomadaire“ din Paris un articol interesant, datorit lui D. Bellet, profesor la școala de științe politice din Paris, despre armamentul francez. Intru căt e un studiu informativ găsim interesant să-l dăm aci, în linii generale (Articolul a fost publicat și de alte ziară dela noi, aşa după cum il dăm și în „Foia“).

In actualul război european funcționarea armelor de foc a luat o întindere ne mai pronită până astăzi. Atât pe frontul de apus, de șase luni și mai bine nici tunul, nici puștile nu conținesc. E o orgie de obuze și de gloanțe. Oamenii stau cuibăriți, și grindina de oțel își întinde pânza distrugătoare de-alungul, fronturilor, — fără răgaz.

Dar în această neconitență muncă la care sunt sălile, — armele de foc se (uzează slăbesc.)

Nu trebuie să credem însă, că există (ar fi) vre-o primejdie ca nu cumva tunul sau pușca să se sfărâme în bucăți din cauza uzurei ce progresează (slăbirei ce urmează) potrivit cu numărul loviturilor. Nu. Din ceeace punct de vedere nu este nici-o teamă, căci țeava armelor de foc nu se roade până într'atât. De aceea se tem specialistii (oamenii de fach) este preciziunea

tirului (acuratețea la pușcat, la țăluit). La fiecare lovitură care pornește și la fiecare încărcătură de pulbere care explodează înăuntru tunului sau al puștei, interiorul spiralat (partea dinăuntru) al armei de foc se alterează (suferă) și cu timpul proiectilul (glonțul), plecând din țeavă în alte condiții decât cele regulate, numai merge la țintă.

Astfel un tun de calibră 305 milimetri (locul gol din lăuntrul țevii, socotit oblu), care aruncă un obuz (glonț) de 240 kilograme, e scos din luptă după ce a tras numai 200 lovitură.

Pentru tunurile mari de 40 de centimetri, numărul cel mai mare de lovitură ar fi dela 65 până la 70. O vîeață destul de scurtă deci, — deși atât de împovărată de puteri distrugătoare (ruinătoare).

Tunul nostru (francez) de campanie, — spune autorul articoului, — faimosul 75 centimetri suferă o uzură cu desăvârșire mai mică decât tunurile mari de artilerie. Astfel tunul francez de calibră mic, de care vorbim, poate suporta 4000 lovitură, fără ca preciziunea tirului său să suferă mult.

Cu alte cuvinte, tunul de calibră mic durează totdeauna mai mult decât gurile de foc ale artileriei grele.

Pușca de asemenei este o armă de calibră mic. Uzura prin urmare nu se resimte decât foarte încet. Însă și aci pușca franceză, — zice Ballet, — prezintă oarecare avantajă (favoruri). Germanii nu s'au folosit până acum decât de pușca cu repetiție, — aceea în care se introduce din când în când în încărcătorul cu mai multe cartușe. Acest model de pușcă (acelaș pe care îl are și în armata română) te îndeamnă însă să tragi mai multe focuri, decât este nevoie, deoarece funcționarea ei e ușoară și automată (merge de sine). Având la îndemâna puțină așa de ușoară de a trage o serie de focuri, infanteristul e îspitit, și glonțul pornește de multe ori fără să fie strict necesar (fără să fie chiar tare delipsă).

Pușca franceză, în privința aceasta, are avantajul că soldatul încarcănd fiecare glonț în parte, face economie (cruțare) de lovitură, și arma sa se uzează mai încet. (Da, asta va fi cu puțință; dar în același timp, poate fi și un dezavantaj, un neajuns, ca se încarce tot mereu pușca Red. „Foi“).

In privința sumelor, pe care le reprezintă folosința armelor de foc, dăm mai jos câteva cifre interesante.

O baterie de patru piese (tunuri) de campanie cu munițile pe care le poartă, reprezintă 150 mii lei; prețul puști este cam de 75 de lei.

O lovitură de tun se ridică la cel puțin 30 de lei, iar un glonț trăz de un infanterist reprezintă 10—11 bani.

Fiecare pușcă uzându-se după vre-o 8—10 mii lovitură, iar tunul după 4 mii, — se poate socoti ușor câți bani înghețe ca să-i transforme în oțel ucigător, o asemenea armă de foc!

Spic.

Construcția tunurilor germane de 42 centimetri.

Gezeta din Viena „Deutsche Volksblatt“ („Foia Poporului“) publică un raport al unui prieten, care să intors din Germania, unde acela a avut prilej să asculte o prelegere publică despre tunurile cele grele germane de 42 centimetri. Prelegerea a jinut-o un profesor universitar, care a spus între altele următoarele amănunte:

Acest tun uriaș cântărește 1275 măji metrică (o maje metrică are 100 kilograme). Pentru transportarea acestui colos de fer, care constă din 172 bucăți singuratic, sunt delipsă 12 vagoane. Lungimea țevii este de 5 metri. Greutatea unui glonț e socotită la 400 kilograme, iar lungimea 1268 milimetri (ceva peste un metru

și un pătrar). O pușcătură costă 11 mii de mărci (o marcă are 1 cor, 20 bani). Așezarea tunului în poziție (gata) de pușcat răpește timp de 6 ore; în aceasta vreme se dau pușcături mai mici, spre a proba precisiunea (acuratețea), cari pușcături variază în ajungerea distanței cu cel mult o jumătate de metru.

Soldații, cari servesc acest tun, — 200 la număr — au un fel de căciuli scutitoare la ochi, urechi, gură și nas, care să-i scutească de grozava detunătură, ce se produce la slobozirea glonțului. In momentul slobozirii toți soldații se lasă la pământ pe foale, leși slobozirea se face cu ajutorul unui aparat electric, dela o depărtare de 500 metri. Că ce detunătură se produce în aer, la slobozirea glonțului, e ușor a-și face omul o ideie, dacă amintim, că în acel moment se sparg toate ferestrele (sticla) într'o depărtare de patru kilometri dela locul de pușcat.

Asupra fortăreței belgiene Lüttich s'a pușcat dela o depărtare de 23 kilometri; la prima pușcătură au căzut 1700 oameni, iar la a doua 2300 dintre trupele din fortăreață. Asupra celor două fortărețe Maubeuge (franceză) și Namur (belgiană) s'au slobozit numai două pușcături, cari au fost atât de îngrozitoare, încât ambele fortărețe s'au predat fără a se mai impotrivi.

Pentru cazul de pericol, sub fiecare tun se află o mină, așezată pe fundamentalul tunului. Cu ajutorul acestei mine, un inginer al firmei Crupp poate în orice moment să arunce în aer tunul, ca astfel să nu ajungă în mâinile dușmanului. Intre personalul de serviciu se află totdeauna cel puțin un inginer dela firma germană de tunuri Crupp.

Inștiințarea cucuruzului de vândut pentru armată.

Cu abatere dela circularul ministerial din 15 Februarie n. c. Nr. 6080, prin care comisiunea economică regnicolară (a țării) a fost împoternicită a cumpără cucuruzul dela acei proprietari, cari dispun de prisoase (preste trebuințele lor) de cucuruz și pe care erau îndatorați să-l înștiințeze la primăriile comunale până la 1 Martie n. c. — Înaltn minister de agricultură, prin telegramă sa urgentă Nr 8159 Prez., ne vestește, că a dat o nouă împoternicire comisiunii, ca să cumpere cu prețurile excepționale și cucuruzul, pe care producenții (economii) îl vor înștiința până la 15 Martie n. c.

Spre știre amintim, că pentru maja metrică (mm) de cucuruz numit „măsaua calului“ se plătește 27 coroane, pentru mm. de cucuriz cingantin-florentin, puty și pentru cucuruzul eu bonul alb rotund 30 cor. de maja metrică. Cucuruzul trebuie să fie uscat, bine cernut și pus în sacii ce se dau în acest scop. Prețul se plătește îndată la luarea lui în primire. Dacă cucuruzul se ia în primire în cursul lunii Aprilie sau Maiu pe lângă prețul cucuruzului obiceinuit și cel numit măsaua calului, se mai plătește un adaus de căte 1 cor. la mm., pe lună, iar la celelalte săiuri căte 50 bani.

Cucuruzul ce nu se va înștiința, se va rechiziționa (cuprinde) și fără voia proprietarului și se va plăti nu cu prețul de sus, ci cu prețul stabilit de autoritate.

Punem la inima celor îndrept acestea orânduile.

Sibiu, 2 Martie n. 1915.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucuta, Victor Tordășianu, președinte secretar

Spre știre. Nr. 9 al „Foia Poporului“ a fost confiscat de procuratură.

Aviz.

Numeri de probă din foaie trimitem la dorință, cu placere oricui. E destul să se ceră pe o carte postală. Abonarea se poate face cu începutul la fiecare lună. Prețul e un bagatel de 4 cor. 40 bani pe an și 2 cor. 20 bani pe o jumătate de an. Abonații cei noi primesc gratuit și un calendar de părte.

„Calendarul Poporului“ se espadează acum zilnic tuturor acelora, cari mai comandă. La început n-am putut răzbi cu trimitera tuturor comandelor, de aceea au mai fost unele întârzieri, dar acum am trecut peste greul lucrului. N-am trimis însă și nu putem trimite pentru aceia, cari au comandat dela 1—6 bucăți, dar de așa, ca să le plătească când le vor primi la poștă. Asta nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta, ceeace am spus de atâtea ori. Cine comandă mai puțin de 10 exemplare, trebuie să le plătească înainte cu 40 bani bucate, iar 5 bani deosebit pentru poștă la fiecare calendar. Amănunte vezi alături.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează pur și se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari speșe de multeori întrecesc sumă de 2 cor 20 bani tarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorință. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurca și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari spese de multeori întrecesc sumă de 2 cor. 20 bani.

P. T.

De oarece în urma răsboiului s-au urcat enorm prețul tuturor materialelor brute necesare la fabricațunea berii, în locoibii urcarea prețului orzului, care prin ordinățunea ministerială a fost în parte cu totul opriț pentru folosirea la fabricațunea berii, în parte s-a mărginit producțunea, ceeace a adus cu sine o urcări anormală a prețului, — date băriile din Ungaria s-au văzut silte a urca prețul berii.

Ințelegere cu celelalte bererii din provincie, începând cu ziua de 5 Martie n. c. am statorit prețurile precum urmează:

1 Hectolitru bere albă cu butoiul . . .	K 44 40
1 0·6 sticlă bere albă	" — 31
1 0·5 sticlă bere albă	" — 26
1 Hectolitru bere neagră cu butoiul . . .	K 52 40
1 0·6 sticlă bere neagră	" — 35
1 0·5 sticlă bere neagră	" — 30

In urma nenumăratelor perderi a sticlelor de bere, mai departe în urma împrejurării, că fabricile de sticlă dela începutul răsboiului nu mai sunt în stare să satisfacă toate comandele, — ne-am văzut silii a cere, ca îndată la vinderea berii să se depună pentru fiecare sticlă de bere 10 fileri deosebit. Sticle goale de bere se primesc înăpoi din partea noastră, pe lângă prețul de 10 fileri.

Sibiu, 2 Martie 1915.

Cu toată stima

Bereria „La trei Stejari“
urmașii lui Dr. Friedrich Jikeli
Thomas Binder & Fiii
Frații Hager
Friedrich Czell & Fiii

Spre orientare.**Călindarul Poporului pe 1915**

și s'a expediat tuturor acelora, cari l-au comandat.

Călindarul cuprinde mult peste 100 de diferite chipuri

între cari: dela asasinarea moștenitorului nostru de tron, dela moartea Regelui Carol, fotografie la diferiți bărbați fruntași ai României, fotografie tuturor generalilor și conducătorilor mai de seamă ai armelor austro-ungară și germană, vederi de pe câmpul de luptă, etc. etc.

apoi

mapa Europei, Aziei, Africel, Iumea toată, mape de pe toate câmpurile de răsboiu din Galiția, Polonia, Belgia, Franța și Serbia.

De aceea ne adresăm cătră toți cetitorii noștri, atrăgându-le atenția, ca să îndemne pașmeni, să-și cumpere fiecare „Călindarul Poporului“, care cuprinde toate amănuntele despre răsboiul din anul acesta, dimpreună cu cele mai interesante chipuri răsboinice etc. etc.

Cine a văzut și a cumpărat călindarul nostru în anul trecut, s'a putut din destul convinge despre cuprinsul lui bogat, astfel că orice vorbă e de prisoș. Mai amintim numai atât, că în anul acesta călindarul nostru iată-surprinde pe oricine prin bogăția lui, în comparație cu prețul aproape de nimic: 40 bani pro exemplar și 5 bani porto.

Ceice comandă 10, 20, 50 sau mai multe bucăți, precum și toți revânzătorii, primesc rabatul cuvenit, ca și în anul trecut.

Din cauza stărilor răsboinice din anul acesta, nu putem da calendarul decât pe lângă trimitera înainte a banilor sau să se plătească pachetul la scoaterea dela poștă.

Cine vrea să vândă calendare să ceară condițiile pentru revânzători

Nr. 361/1915 not. 2049

Publicații.

Comuna politică Felsőporumbák esărândează dreptul de crăjmărit impreunat cu o odaie pentru prăvălie, pe durată de 3 ani. Ziua licitației s'a hotărât pe 10 Martie a. c. la 10 ore a. m.

Prețul strigării 1000 coroane. Vadiul 10%. Condițiile să pot vedea în cancelaria notarială.

Felsőporumbák, 24 Februarie 1914.

Primăria comună.

Mape de Vânzare.

Mapa Europei K 1.20
" Rusiei cu Galiția " 1.20
" Franței cu Belgia " 1.20
" Țărilor balcanice " 1.20

Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului“

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Endović Ferenc

erouier de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. i. publicul
ecile mai noiștofe de
tăunuri și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosită chiar acum, peniru haine
de bărbațiștofe

indigene, din
carii se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquette și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atenționă
merită noutățile de stofe pentru
pardisuri și „R“ și „P“ bogat.

Asupra reverelor
confectionate în ateliere
lini permit a atrage deosebită atenție
a On. domni preoți și teologi absolvenți.
In cazuri de urgență confectionez în rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articoli
de uniformă, după prescripție crea-
tură cea mai nouă.

Crème de dinți

KALODONT
70 fileri

